

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Árma mindenütt 1 krajczár.

Különléti ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai utóutalással: egy hónapra 60 k.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztési órák:

délután 10 óráig délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 696.

Kiadóhivatali telefon: 688.

Esti Hírlap

Budapest, december 28.

A mai párbajokban Szemere Miklós és Kenedi Géza sebesültek meg.

Dreyfus — párisi hír szerint — utban van Franciaország felé.

Tanargyülések.

A párbajok napján sem szünetel a komoly munka. Természetesen a képviselőházon kívül.

Közzoktatásügyünk minden ágában, mint mondani szokás, a kiseddőtől föl az egyetemig, mélyreható reformokkal foglalkoznak. Mi sem természetesebb, minthogy e reformjavaslatok élénk tevékenységre indították a tanár és tanulótestületeket és egyesületeket, melyeknek tagjai lesznek hivatva arra, hogy azokat megvalósítsák, az eszmét megtestesítsék és a keretét kitöltse.

A ma megkezdődött tanargyülések is első sorban ilyen reformkérdésekkel foglalkoznak. Ilyen a művészeti oktatás kérdése, melyet a középiskolai tanárok egyesületének választmánya fog tárgyalni. Ilyen továbbá a polgáriskolák reformja, melyet az országos polgáriskolai tanáregyesület tűzött ki napirendre.

Ez utóbbi kérdés, melylyel nemcsak a polgáriskolai, hanem a középiskolai tanárok és elemi iskolai tanítók is oly behatóan foglalkoztak, utóbbi időben egészen elmérgesedett és valóságos forrongásba hozta a polgáriskolai tanárokat és tegyük mindjárt hozzá, hogy teljes joggal.

Eddigjéle ugyanis a kérdés körül forogott, hogy négy vagy hélosztályu legyen a polgáriskola, megmaradjon-e továbbra is a népoktatási intézetek keretében, mely körülmény a polgáriskolaiak véleménye szerint fejlődésükben gátolta ez iskolákat vagy középfokú tanintézetekké fejlesztészek.

Az országos közzoktatási tanács azonban e kérdést ugyszólván új mederbe terelte. Hét osztályu polgáriskolát kíván, de azok felsőbb osztályaiból ki akarja zárni azokat a tanárokat, kik eddig a polgári iskolában működtek. Hogy ez ellen a polgáriskolai tanárok állást foglalnak és minden erőjükkel harcolnak ez indítvány ellen, melyet

ha elfogadnának az amugy sem egységes közzoktatásügyünk még jobban szétdarabolhatnék, a fölött senki sem csodálkozhatik.

Remélhető, hogy a polgáriskolai tanárok gyűlésének sikerülni fog a vezető köröket meggyőzni arról, hogy a közzoktatási tanács tervének megvalósítása nem áll ez iskolák érdekében.

Az iskolák ügyével kapcsolatban a polgáriskolai tanárok a saját ügyükkel is fognak foglalkozni. Napirendre tűzték a fizetésügyüket is. Kivánatos lenne, hogy valahára el is érjék azt, amire törekcsenek.

A képviselőház ülése.

Az ülés eseményei iránt senki sem érdeklődik. Mindenki azt lesi, hogy a tömeges párbajokban hány haláleset sebesülés és csütörtök lesz.

Amikor *Fejérvány* báró a folyosón megjelenik a jobboldal zajos éljenzésével fogadja s a lelkes tüntetés a terembelelésekor ismétlődik.

Eljenzéssel fogadják *Cseh* Ervint is az új horvát minisztert, aki ma jött először a házba s a baloldal felé eső szélső miniszteri széket foglalt helyét.

Az előzői székben Madarász ül s Perczel Béni jegyző *Papp* Elek részéről interpellációt jelent be a török-szentmiklósi népgyűlés beültése miatt.

Madarász a napirend előtt így szól: — Az újév közeledvén, fehatalmazást kérek a Háztól az iránt, hogy ő felsége előtt az újév alkalmából a képviselőháznak szerzene-ekivánálait s szokott módon kifejezhessem. (Zajos helyeslés.) Következik a napirend *László* Mihály az első szónok azt fejtegeti, hogy az elnökkérdés tisztán bizalmi kérdés, mert az elnök nem egy pártot, hanem az egész házat képviseli. Mielőtt tehát a parlament e fontos kérdésében döntenék, a helyzetet kell szemügyre venni.

A többség és sajtója — szól *László* — gyakran hangoztatja, hogy a parlament beteg. Igazuk van. Mint sok minden dolog ebben az országban, ugy a magyar parlamentarizmus is 30 és egy néhány év óta nagyon beteg. (Igaz! Ugy van! balfelől.) A lappangó krízis hol kiltör, hol elesendesül, de a baj folyton és folyton állandó. Sehol a világon a miénkhez hasonló parlamentarizmus nem létezik, mindig ugyanazon rendszer, mindig ugyanazon tárgy uralkodik, és a parlamentarizmus élető eleme: a váltakozó rendszer, a paramenti váltogazdaság nálunk teljesen hiányzik, ez sorvasztja magát az alkotmányt is. Az ellenzék teljesen ki van zárva az actív munkából és a többség azt hiszi, hogy egyedül ő képviseli a nemzetet, egyedül ő jogosult a nemzetet vezetni. Nem rég Hodosy Imre és Kossuth Ferenc: képviselőtársaim fényes beszédeikben eléggé megvilágították, hogy melyik többség hivatott és jogosult egy nemzetet vezetni. En. t. ház. röviden

csak azt jegyzem meg, hogy minden többség jogosult és hivatott a nemzetet vezetni, hogyha hatalmát tiszta forrásból vette, (Igaz! Ugy van! balfelől.) De kell-e azzal untatni a t. képviselőházat, hogy a mai többséget milyen eszközök hozták össze? Mindenki tudja, minden párt minden terület, az egész ország ismeri azokat a fegyvereket, amelyek a többséget összehozták. (Ugy van! Ugy van! balfelől.) A kérdés csak az, t. ház, vajjon szükséges volt-e ennyire sorompóba hívni a közzigazgatást és minden hivata os apparátust? Nem t. ház, nem volt szükséges, mert ebben az országban minden kormány kap többséget, hívják a vezérét akár Bánffy Dezső bárónak, akár Senki Pálnak.

Az eddigi választásoknál is fordultak elő visszaélések, de sehol sem csináltak a kerületekből választási börczét, és nem tanították ki a népet arra, hogy csak az lehet képviselő, akinek sok a pénze és aki a kormány szekerét tolja. (Ugy van! Ugy van! balfelől.) Igaz ugyan, hogy Pulszky Agost, t. képviselő ur beszédeben azt mondta, hogy a választási visszaélések a rendszerhez tartoznak. (Derűtlenség és felkiáltások a székbaloldalról: Ez már igaz! Zaj.) Ha ez igaz, már pedig igaznak kell lenni, mert Pulszky Agost t. képviselő ur a többség látható feje és vezérembere, akkor az is igaz, hogy az árvapénz-sikkasztások az árvaszéki intézmény kiegészítő részét képezik. (Derűtlenség és tetszés balról.) Igen természetes ezek után, hogy az ellenzék megfogvatkozva kerüti ki a választásokból. Sokan kutatták, hogy mi lehetett az oka az irtó hadjáratnak? Semmi más, minthogy a kiegyezés a kapu előtt állt és a kormány azt hitte, hogy összehoz egy nagy többséget, akkor könnyedén megkötö a kiegyezést az osztrákokkal, nem ugyan a magyar érdekek jogos közelegítésével, mert hiszen a t. kormány tisztában lehetett azzal, a mult kiegyezés után, hogy az osztrákokkal méltányos kiegyezést állig lehet kötni, mert az osztrák azt tartja, hogy a mi az övé, az igazán az övé, ami pedig a magyaroké az is az övé.

Ezután a lex Tiszával foglalkozik s kijelenti, hogy a kormányrendszer a bajok kutterfórája.

Ragályi Lajos a következő szónok. *Ragályi* Bánffy báró működését kritizálja. A miniszterelnököknek csak egy választása lehet: visszavonulni és megmenteni az országot egy nagy veszedelmétől.

— Szeggyentől kiáltja *Rakovszky*. A miniszterelnököknek távoznia kell! Kiáltja *Ragályi* és az ellenzék zajosan helyesel és tapsol.

Ekkor lép a terembe *Károlyi* István, aki párbajától jön.

— Eljen! Eljen! zugja a baloldal. A miniszterelnököknek — folytatja *Ragályi* — kötelessége volna a koronát helyesen informálnia. De teszi-e ezt?

— Ott is hazudik! — jegyzi meg *Rakovszky*. *Madarász* apó megragadja az alkalmat, hogy figyelemfelkeltési jogával éljen.

A szónok aztán rámutat arra, hogy még Ausztriában az ellenzék minden sormány ellen obstrukciót jelentett be, nálunk ellenben az abnormis viszonyok

csak addig tartanak, amig azokat az alkotmányos garanciákat megkapjuk, melyeket már egy integer férfiúnak személyében biztosítva látnánk.

— Ugy van! Ugy van! hangoztatja a baloldal hozzájárulását.

Ragályi most a demokrácia dühöngéséről beszél, mely ünnepel mindenkit, aki a hatalomtól ordót érdemel ki magának.

A szolgaságnak, a sülyedésnek élénk jele, hogy mikor a miniszterelnök itt beisméri, hogy a vesztegetések és erőszakosságok utálatos szervezetét a választásoknál ő maga vezette, akkor ezt, mint a férfias őszinteség mintaképét dicsőítik.

A baloldalon nevetnek.

— Szeggyen! Gyulázat! Különös érdem! kiáltják.

— Meg egyszer a szabadelpvűpárt független elemeihez fordulunk e választások perczében, hangoztatja befejezésül *Ragályi*, hallgassanak lelkiismeretük szavára és segítsenek bennünket abban a harcban, mely az országot a végpusztulástól fogja megmenteni. Rezig-nácziójukkal már úgy sem használnak Bánffynak, akinek pusztulnia kell, mert a nemzet csak az alkotmányt tisztelő egyént tür meg a miniszterelnöki székben.

Az ellenzék perczekig tapsol, éljenez és *Ragályi*t mindenfelől szívelyesen üdvözlik értékes beszédeért.

Az elnök öt percz szünetet a l.

Győrffy Gyula beszél a szünet után. Szükségesnek látja indokolni, miért hagyta el a válságos viszonyok között pártját, miért nem írta alá a Tisza-féle javaslatot. A képviselők csak a parlamentben gyakorolhatják jogaikat, teljesíthetik kötelességeiket, mihelyt egy csoport a parlamenten kívül akar a kormányt felhatalmazást adni a végrehajtó hatalom teljesítésére, akkor ez többé nem képviselők csoportja, hanem az alkotmány fölő helyezkedő forradalmi tendencia.

Ha a kormányellenes lesz a kormányzás január eisején tul, az oly ténykérdés, melyet semmiféle párhatalmazattal, de a parlament határozatával sem lehet meg nem történné tenni. Nem megnyugtató tehát a Tisza-lex ama kijelentése, hogy ez a rendkívüli rendszabály precedenst nem alkothat.

Senki, még a javaslat szerzője sem állította, hogy az alkotmányos. A kik tehát a Tisza-féle javaslatot aláírják, alkotmányellenes cselekményt visznek véghez. Most védi őket az immunitás, de ha ezek az urak mint képviselőjelöltek hangoztattak volna ugyanezeket a terveket, ezzel a büntető törvény 173. §-ába ütköző alkotmányellenes igaztást követtek volna el.

— En oly kijelentéseket alá nem írhatok, jelemti ki *Győrffy*, melyek miatt, ha azokat képviselőjelölti programomban felveszem, büntethető lettem volna.

— Helyes! Helyes! kiáltja a baloldal.

— De az is nagy kérdés. — folytatja *Győrffy*. — vajjon a Tisza-féle törvény alkalmas-e a válságos helyzet szanálására? Tapintatosság, jóakarattal a legsúlyosabb válságot is lehet esendesíteni.

Ilyen természetű-e a Tisza-lex? érdi

Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatnaponkint 200 koronásat. Az összes egy heti lapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 200 koronára.

Győrffy és az ellenzék zajosán fejezi ki tetszését.

— Ha a kormány oly ártatlan volna, mint a gyermek, akkor is kötelessége volna felelőlni, hogy ne veszélyeztesse az alkotmányt az ő múlt uralmáért!

E nagyhatású kijelentéssel fejezi be Győrffy Gyula objektív és erős érvelésű beszédét.

A baloldal lelkes éljenzéssel ünnepli az önrészes disszidenst.

Ilyés Bálint volna a következő szónok, de kéri, hogy beszédét holnap mondassa el.

Az elnök megkérdi a házat és megadja Ilyésnek a halasztást.

Interpelláció következik erre.

Papp Elek interpellációt intéz a belügyminiszterhez a török-szent-miklósi népgyűlés betiltása tárgyában, melyet Jancsó Géza minden igaz ok nélkül; hamis ürügy alatt nem engedett megtartani. Kérdi, szándékszik-e a belügyminiszter a fősztalgyabíró a kormány-ellenes cselekménye miatt felfüggeszteni?

A miniszter ma nem felelt.

Az ülés félkeltkor ért véget.

Tanárok gyűlése.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Az ország sok tanára gyűlt ma egybe az Ujvilág-utca 2. sz. alatti Országos középiskolai tanáregyesület helyiségében, hogy a karácsonyi szünetet felhasználják tanácskozással. Közoktatásunk, középiskolánk sok visszaesés körülményein segíteni akarva.

Beöthy Zsolt elnök 10 óra körül megnyitja a választmányi ülést. Elnöki megnyitójában megemlékezik a középiskolai tanárok helyzetéről. Ugymond, a középiskolai tanárok sok szép törekvése, igazságon alapult jogai nem érvényesültek még — azok a törekvések, melyek a közérdeket kívánják szolgálni. E törekvések közül megemlíti a művészet tanításának bevonását a középiskolák tárgyai közé.

A II-ik országos tanegyesület kongresszus penditelle meg a művészet tanításának kérdését középiskoláinkban. A gyűlés halálán van elítelve a közoktatásügyi miniszter iránt, ki ezt a nagyfontosságú, nagy kihatású kérdést oly hévvel karolta fel. Hiszi, hogy ha a legújabb tantárgy bevonul az iskola falai közé, a jövő nemzedék nem lesz olyan bántóan anyagias, mint a mostani, hinni fog tudni mindenben ami szép, jó; a jövő ifjúsága — ugymond — szemüveget nyer, melyen keresztül megtanulja látni az életet az ő teljes mivoltában, tény és árnyalataival.

Második nagy törekvése a középiskolai tanároknak a tanárképzés kérdése. A miniszter a legkomolyabban foglalkozik e kérdéssel és ők tudják, hogy e kérdés helyes megoldása, Magyarország jövőjének sorsa.

Az elnöki megnyitót igen nagy tetszéssel fogadták.

Négyessy László titkár jelentéseit teszi. Az egyesület tagjainak száma 56. Szarvas Gábor iránt kegyeletét leróvandó, indítványozza, hogy ezt mikor az emlékmű is készen lesz tavaszi közgyűlésén tegye meg. — Az ülés elhatározza, hogy Klamarik János az elhunyt tanárú emlékének is a tavaszi közgyűlésen áldoz.

A pénztárnoki jelentés után Beöthy Zsolt felkéri a titkárt, hogy olvassa fel az egyesület felterjesztését a miniszterhez.

Négyessy titkár felolvassa az egyesület felterjesztését, melyben számot adnak az évi tevékenységükről és függőben lévő ügyeikről, melyekre a miniszter figyelmét felhívják.

A felterjesztés főleliti az egyesület azt a törekvést, mely a tanképzés kérdését sürgette és kéri a minisztert, hogy ez ügyet vegye erőlyesen kezébe és neveljen tökéletes tanárokat a középiskolák számára. Visszas a fizetésük és a középiskolai tanároknak Fiumében épp oly drága a megélés, mint itt Budapesten és a javadalmazás mégis igen ellérő.

Kérik a vasuti kedvezményeket, amelyeket megkap a bíró, a vasuti tisztviselő; vajjon a tanár nem szolgálja-e úgy az államot, mint ezek a tisztviselők. A középiskolák tantervének reformjáról is jelentést tesz a memorandum, melyben annak javítására irányuló tervekről is megemlékezik.

A felterjesztéshez Hofbauer, Bogdy és mások szóltak hozzá.

A gyűlés a memorandumot felterjeszti a miniszterhez.

Ezután következett Alexander Bernát felolvasása: «művészeti oktatás» címmel. Fölállítja a kérdést: van-e művészet oktatásnak czélja az iskolában? A művészeti oktatásnak van hivatása a középiskolákban, de mint csak az esztétikai érzés egyik fejlesztőjének. Kérdezi, vajjon behelyezhető-e a művészeti oktatás a középiskolák tantárgyai közé? A felolvasónak az a véleménye, hogy mint külön tantárgy tanításával a középiskolák nem foglalkozhatunk.

De igenis a művészetekkel foglalkozni kell, hanem tantárgyakkal kapcsolatosan.

Az igazi út a művészet fejlesztésére; kitünő reprodukciókkal, művészi rajzokkal való foglalkozás. Igen hiányzanak az iskolából a művészi termékek szertára. Az irodalom szinte tág teret nyit a művészet megismeréséhez.

Alexander úgy véli, hogy a művészet oktatásával, mint rendszeres tudománygyal a középiskolákban, nem foglalkozhatunk, Nagy éljenzéssel fogadták az értekezést, melyhez hozzá szóltak Beöthy Zsolt, Hofbauer és mások. Ezután még egy-két indítvány hangzott el és az ülés véget ért, hogy átvonuljanak az Országos Kaszinó termébe, ahol társas ebédre ültek össze.

Tömeges parlamenti párbajok.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Izgatoltan beszéltek ma mindenütt az utóbbi napok parlamenti afférjeiből támadt parlamenti párbajok kimenetelét. Ma délelőtt három párbaj folyt le.

A Kubik-Kenedi ügy.

Az első és legrégebbi keletű párbaj Kubik Béla országgyűlési képviselőnek karddal való lovagias mérkőzése volt Kenedi Gézával, a Pesti Hírlap szerkesztőjével. A párbajra a Pesti Hírlapnak december 11-iki következő cikkke szolgáltatót okot:

Kubik Bélának a dühből való kijózanodása után, — mivel a maga szándékairól kivüle más nem számolhat be — el kell binni, hogy csak a miniszterelnököt akarta közelről hallani. De az, amit száz és száz ember észlelt és egyformán fogott föl, szintén ott marad a maga jogában. Erről a mai ülésről a legjobb szavakkal sem törölheti le senki azt a jellegét, hogy abban Magyarország miniszterelnökét s ezzel a magyar parlamentárizmust csak az elősietők gyorsasága mentette meg a brutális tetteslegesség végtelen szegényétől.

E cikkért Fáy és Tóth, Kubik nevében provokáltak Kenedi Géza drt, a Pesti Hírlap szerkesztőjét, ki e cikkért a felelősséget elvállalta.

A segédek súlyos feltételi karpárbajban állapodtak meg, amelyet azonban, minthogy Kenedi karját időközben operálták, csak ma intézhetek el.

Ma reggel 9 óra körül tartották meg a párbajt az Arlon lovag, Erzsébet-körút 1. sz. a. vivótermében. Kenedi orvosa Kovács Aladár dr., míg Kubik Bélaé Lisznyay Elemér. Adott jelle rendkívül hevesen csaptak össze az ellenfelek s Kenedi már az első összecsapásnál hét centiméter hosszú vágást kapott a fejére, Kubik kis karczolatát a karjára. Az orvosok megállapították a harcoképtelenséget, mire a segédek a párbajt beszüntették. Kubik a párbaj után megjelent a képviselőházban.

A Károlyi-Fejérváry párbaj.

A másik két párbaj, az ismeretes Horánszky-Bánffy ügyből kifolyóan támadt.

Károlyi István gróf s Fejérváry Imre báró honvédelemi miniszter ma délelőtt tíz

órákor állottak egymással szemben. A párbajt pisztolyal intézték el a Ferencz József-laktanyában. Károlyi István gróf segédei voltak: Szentiványi Árpád és Ivánka Oszkár, Fejérváry Géza báróé Tisza István gróf és Münnich Aurél. Feltételek harmincz lépés, kétszeri golyóváltás.

Károlyi István gróf és Fejérváry báró, amikor megjelentek a párviadal színhelyén, kezét fogták és szívélyesen üdvözölték egymást.

— Szervusz Pista!

— Szervusz Géza! hangzott, azután felállottak az ellenfelek. Az első golyóváltásnál Károlyi István gróf pisztolya csütörtököt mondott, nyomban utána dördült el Fejérváry fegyvere. A lövés nem talált. A lövés után Károlyi gróf új gyutaesot tett a pisztolyába s czélba vette Fejérváryt, majd hirtelen ideges mozdulattal eldobta a kapszlit s karját lebecsátolta. Nem akart löni Fejérváryra, akinek pisztolyában már nem volt golyó.

A párbajt ezzel a segédek befejezettnek nyilvánították. A két ellenfél ismét szívélyesen kezét fogott egymással, azaz távoztak.

Mindketten egyenesen a Házbá siettek, ahol barátaiak részéről élénk óvázciókban részesültek.

Károlyi Istvánnak, 1880-ban, májusban volt nevezetes párbaja Zichy Ferrari Viktor gróffal, akit akkor lelőtt.

A Károlyi István gróf — Fejérváry Géza báró ügyre vonatkozólag a következő jegyzőkönyvet közölhetjük:

Jegyzőkönyv.

felvételt Budapest, 1898. évi deczember hónap 27-én. Jelenlevők az alulírottak: Szentiványi Árpád és Ivánka Oszkár, mint Károlyi István gróf megbízottai elégtételt kérnek Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön uraktól azon nyílt levél folytán, melyet nevezett urak, mint Bánffy Dezső báró ur segédei felükhöz intéztek.

Münnich Aurél és Tisza István gróf, mint Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön urak megbízottjai, megbízóik nevében konstatálják, hogy Károlyi István gróf és Szemere Miklós urak Bánffy Dezső báróhoz a következő levelet intézték: »Mint Horánszky Nándor ur megbízottjai fegyveres elégtételt kérünk Nagymellettől a Horánszkyhoz intézett levelért.« Ezen levélben tehát fegyveres elégtételt kérnek, minden megszorítás vagy kommentár nélkül. A megbízottok tárgyalásai alkalmával azonban és pedig a párbaj feltételeinek megállapítása után a jegyzőkönyv szövegezése közben Horánszky Nándor ur megbízottjai felük nevében azon kijelentést tették, hogy ő ezt csupán «fegyveres megtorlás»-nak tekinti, már pedig nézetük szerint ezen interpretáció magával a kért fegyveres elégtételadás fogalmával ellentétben áll és fegyveres megtorlás kieszközölése elégtételkérésnek nem tekinthető. Ennek fogva Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön megbízottjai azon meggyőződésben vannak, hogy a megbízóik által Bánffy Dezső báróhoz intézett levél, mely ezen tenyállást minden kommentár nélkül, objektíve adja elő, sértést nem foglal magában; miután azonban megbízóik Horánszky Nándor ur megbízottainak, ha magukat még s sértve érzik, elégtételt adni hajlandók, a kért fegyveres elégtételt Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön urak nevében ezenfelől felajánlják. Együttal azonban kijelentik, hogy ezen ügy bármint elintézése a megbízóik által aláírt levél tartalmát s Bánffy Dezső báró általuk képviselt ügyének megitelesét nem érintheti.

Szentiványi Árpád és Ivánka Oszkár, mint Károlyi István gróf megbízottjai kijelentik, miszerint már azon levél, melyet Károlyi István gróf és Szemere Miklós Bánffy Dezső báróhoz intéztek, melyben fegyveres, és nem lovagias elégtételt kérnek, igazolja azt, hogy egy sértés megtorlása szándékoltatott, különös tekintettel arra, hogy báró Bánffy Dezső az állítólag Horánszky Nándor által ellene elkövetett sértésért sem kért elégtételt, hanem erre egy sértő levéllel válaszolt s már előzőleg ismételt, de ezen Horánszky Nándorhoz intézett levélben is, maga kijelentette, hogy a személye ellen intézett sértésekért elégtételt venni nem fog.

Károlyi István gróf és Szemere Miklós Bánffy báróhoz intézett kibívó levélben természetesen nem érezheték magukat hivatala bőséges fejtetésekre. A Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön urak által Bánffy Dezső báróhoz írt levelet Károlyi István gróf magára nézve sértőnek tekintvén, megbízottjai, miután megfelelő más

elégtétel felajánlva nem lett, a fegyveres elégtételhez ragaszkodnak. Ami Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön urak megbízottainak azon kijelentését illeti, hogy ezen ügy bármint elintézése a megbízóik által képviselt Bánffy Dezső báró ügyének megitelesét nem érintheti: ezt, mint magától értetődött, említeni is feleslegesnek tartjuk.

Münnich Aurél és Tisza István gróf kijelentik, hogy nézetük szerint Bánffy Dezső magatartásának megitelesése jelen lovagias ügy keretében nem tartozik, ennél fogva saját álláspontjuk érintetlen fentartása mellett magukat ezen kérdésnek a jegyzőkönyv keretében való taglására hivatala és feljogosítva sem érzik. Megjegyzik továbbá, hogy színtük azon tény, miszerint valakiól az elégtétel bármely neme kértik, azon ügynek lovagias utra való terelesét jelenti.

Károlyi István gróf megbízottjai kijelentik, miszerint az ügy előzményeire csak azért tértek ki, mert Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön megbízottjainak a jegyzőkönyvbe bementett állításai folytán erre magukat kényszerítve látták. Egyébiránt teljes tisztelettel más fel fogás iránt, fentartják azt, hogy a fegyveres és a lovagias elégtétel keres között a különbség az, hogy az első csupán megtorló, a másik lovagias elintézés.

Károlyi István gróf megbízottjai a párbajszabályok azon rendelkezése alapján, amely szerint ha többen sértettek meg valakit, a sértett jogosult kijelölni a sértők közül, kivel szemben akarja az elégtételvévés jogát érvényesíteni, a jelen esetben Fejérváry Géza báró urat jelölik meg.

Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön megbízottjai azon kijelölést tudomásul veszik és elfogadják.

Megállapodás. Pisztolypárbaj síma csövű legy nélküli pisztolyokkal. Távoltság husz lépés. Egyszeri golyóváltás, csütörtök lövésnek nem számít. Czélzási idő harmincz másodperc. Hely: A budapesti honvédelaktanya. Idő: folyó hó 28. d. e. 10 óra. Kml.

Tisza István sk.
Münnich Aurél sk.
Fejérváry Géza báró és Gajári Ödön megbízottjai.

Szentiványi Árpád sk.
Ivánka Oszkár sk.

A párbaj a feltételeknek megfelelőleg történt, miután a kibékítési kísérlet eredménytelen volt. Ezzel az ügy lovagiasan elintéztetett.

Budapest, 1898. deczember 28.

Tisza István sk.
Münnich Aurél sk.
Ivánka Oszkár sk.
Szentiványi Árpád sk.

A Szemere-Gajári ügy.

Szemere Miklós és Gajári Ödön ügye délelött tizenkét óra körül nyert elintéztetést Santelli Italo vivótermében. Szemere segédei Elek Gusztáv és Károlyi László gróf volt, Gajári pedig Tisza István gróf és Münnich Aurél.

Feltételek: Kardpárbaj nyak és csukló bandázs, harcoképtelenség.

A párbajt Elek Gusztáv vezette. Az első összecsapásnál Gajári két karczolatot kapott a könyökére. Demjanovich Emil dr. és Farkas László dr. megvizsgálták a sebet és bekötötték, egyben pedig konstatálták, hogy a párbaj folytatható.

Erre ismét nagy erővel csaptak össze az ellenfelek s ez alkalommal Gajári arcán a jobb szemé fölött és alatt kis vágást kapott, Szemere pedig a feje jobbik felén a bőr ezüst forintnyi nagyságban levált.

Gajári kardja Szemere fejéről lecsuszott és karját is megsebezte. Szemere fejsebe oly hevesen vérzett, hogy még két orvost kellett hozatni a vérzés elállítására. A seb egyébként nem veszedelmes, de fájdalmas.

Az ellenfelek párbaj után kibékültek. Gajári a vivóteremből egyenesen a képviselőházba ment.

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

A magyar újságolvasás megkedveltetésére és szélesebb körökben való terjesztésére az Esti Hírlap közönsége, tehát az egyházas hírlap minden üvöje számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgy-

sorsjátékot

rendezünk.

Egy krajczárért az Esti Hírlap minden üvöje játszik és pedig nem csupán az aznapi számokra való sorso-

lason, hanem a heti sorsoláson is. A rendes napi sorsjáték nyereseményének értéke 0 korona. A heti nyereseménynek pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapok számát játszanak, 200 korona.

Gondunk volt arra, hogy valóban pénz-érteket, mindenképpen becses és — szükség esetén — azonnal pénzre tehető nyereseménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a rendes napi ötven koronás nyeresemény-kr. a következőket:

Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy Női aranyóra, arany láncszal.

A kétszáz koronás nyereseménytárgyak: Kétféle gyártmányú biozikli vagy Kettős fedelű férfi arany-óra, aranyláncszal.

Azok számára, kiknek e nyeresemény tárgyak nem felelnek meg, a nyertes lap példány bemutatása után utavágyt állítunk ki, melynek alapján az aintabb megnevezett ismert jónévű fővárosi cégeknek 50 illetőleg 200 korona értékű tárgyakat kaphatnak.

Sternberg Armin és testvéreinek (Kerepesi-ut 38. sz.) hangszereket. Lukács M. Mártonnál (Váci-ut 4. sz.) ékszereket.

Grossmann S.-nél (Bécsi-ut 5. sz. férfi-ruhákat. Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-u. 21. sz.) női ruhákat.

Szimon Istvánnál (Váci-körut 12.) fűszereket.

A keddi lappeldányainkra való sorsolás ma szerdán délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereseményre való sorsolásban résztvettek a december 27-iki keddi e napi kelettel kibocsátott összes lappeldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereseményre a december 27-iki keddi

* CH-259 * mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanúsítvány hivatalosan igazolja.

ESTI HIREK. Városi ügyek. A mentőegyesület és a betegsegélyző egyesületek. A budapesti önkéntes mentőegyesület folyamodott a beügyminiszterhez, hogy rendelje el, hogy a munkásbetegsegélyző egyesületek betegeiket a kórházba a mentőegyesülettel szállíttassák be.

A központi választmány ülése. A főváros központi választmányára ma délelőtt 11 órakor Halmos János polgármester elnöklele alatt utolsó ülését tartotta ebben az esztendőben. Az ülésen kihirdették a kuriai ítéleteket, melyeket a kuria a központi választmányának a választók névjegyzéké ellen tett felszólamlások és észrevételek ügyében hozott határozatai ellen beadott felelbevezésekben hozott. A felelbevezések közül a kuria mintegy 40-et elutasított. A felelbevezése között érdekes a «sasok»-é, melyet a kuria részben elutasított, részben elfogadott.

Megnyílt a kelenföldi villamos. A budapesti közúti vasúttársaságának a Ferencz J. zsef-híd Dunajobbparti hidlőjétől a fehérvári úton, valamint a kelenföldi átlós-úton és az ebből kiágazó hozzájáró úton a m. kir. államvasutak kelenföldi állomásaig vezető villamos vasútvonal múltanrendőri bejárását Papp Árpád dr. miniszteri titkár elnöklele mellett ma délelőtti 9 és fél órára rendelte el a kereskedelmi miniszter.

A bizottság, amelyben képviselővöltek a kereskedelmi miniszterium, a főváros, a fővárosi ügyészség, a mérnöki hivatal, az államvasutak, a közmunkák tanácsa, a posta és távíró, az államrendőrség és az engedményes közúti vasutársaság részéről haraszti Jellinek Henrik vezérigazgató és Steller főmérnök a közmunkák tanácsának dóbróntei-teri palotájában gyűlt össze. Papp Árpád dr. miniszteri titkár elnök felhívására a közúti vasutak igazgatója bemutatta az új vasútvonalnak a főváros tanácsa által jóváhagyott menendijét, amely szerint a Károly-kaszárnyától a m. á. v. kelenföldi állomásig 15 percnyi időközönként indítandó vasutak reggeli 6 óra 30 perczkor kezdik meg az útazást; az utolsó kocsi pedig ugy oda, valamint vissza is este 9 órakor indul a két végállomásra.

A néppárt ellen. Esztergom. december 28. (A felhívatalos O. É. távirata.) Az itteni beavatott körökből szerzett értesülések szerint az esztergomi főkapitánynak több tagja egyszerű-mindenkorra kijelentette, hogy a néppártnak eddig nyújtott anyagi segélyt megvonják és minden ily irányú összeköttetést megszakítanak.

Kétsz. decz. 27. (Az Esti Hírlap távirata.) Győr megye herceg ma az itt székelő k. n. z. l. k. közöttük Kvatkovskij alkonzult, az orosz-magyar főkonzultus vezetőjét fogadta. Hír szerint a nemzetgyűlés összehívását tervezik.

Rendőri hírek. Rum helyett festett víz. Arvai Imre kávémérés tulajdonoshoz e hónap 21-dikén egy középkorú, barna ember toppant be és a kávémérő telegének 10 liter rumot ajánlott fel megvételre. A rum jutányos ára csábította halott Arvánera annál inkább is, mivel az elarusító által felbontott két üveg minősége jónak ítérelte. Az asszony ennél fogva nem sokat

alkudott, hanem megvette a tíz liter rumot. Kevés várta haza jött a férj és az asszony dicsekedve mondotta el, hogy milyen jó vásárt csapott. Az öröm azonban nem soká tartott, mert hamar kiderült, hogy csak a mintának bemutatott két üveg tartalmaz rumot, a többi nyolcz üvegben pedig festett víz van.

Törvény előtt. Sajtóügyek a királyi kuria. Ma tárgyalta a királyi kuria Sebestyén kuriai bíró előadása mellett Tompa Antal igazgató, Kaas Ivor báró rágalmasz és becsületsértés, továbbá Dán Péter lázítás és igazgató miatt történt elítélésük ellen benyújtott semmisségi panaszait. A királyi kuria mind a semmisségi panaszt elvetette.

Különfélék. A Splényi-Polónyi-ügy. Polónyi Géza orsz. képviselő a Pol. Ért. útján a következő nyilatkozatot teszi közzé: Nyilatkozat: Splényi Ödön báró rendőrtanácsos képviselői köteleességem teljesítése közben Lotrányos támadással akar etől eriasztani. Feleletem röviden ez: Az Eng-el-ügyben megvárom az igazságügyminiszter feleletét és a képviselőházban ahhoz intézem váaszomat. Nem az Eng-el-ügyet — sem az ellenem emelt vádakal nem tartom lovagias utra tartozóknak. A törvény által kijelölt esküdt bírósági utat választott oly célból, hogy az ellenem emelt vádaknak bebizonyítására és megczafolására a nyilvánosság előtt módot nyuthassak. Tennem kell ezt annyival inkább, mert Splényi urral szemben még az sem védett meg a támadástól, hogy az általa felhozott graeci ügyben az országgyűlés színe előtt nyújtott számomra pedás elgétel. Addig is azonban, míg az esküdtizék veridiktjét meghozza — mindenkinek aki az ügy iránt érdekődik, kérszgesen becsajtok rendelkezés re minden adatot és felvilágosítást arra vonatkozólag, hogy Splényi Ödön vajnai koholt rágalmat Polónyi G.-za.

Thun grófné temetése. Bécsből távirják lapunknak: Tegnap este 10 óra 15 perczkor az infuenzában megbetegett Di Pauli báró kivételével valamennyi osztrák miniszter az államvasutak különvonatán Bodenbachba utazott Thun grófné temetésére.

Öngyilkos főszolgabíró. Végli István főszolgabíró, mint nekünk Páparól távirják, tegnap este agyonlötte magát. Öngyilkossága összefügg azzal a hivatalos vizsgálattal, mely most indult meg Veszprém-megyében Kolozsváry alispán az öngyilkosság elkövetésének idején éppen Páparól tartózkodott, az említett vizsgálat érdekében.

Bányaléprobbanás. Hernei táviratunk szerint a «Friedrich der Grosse» aknában egy biztosító lámpas törvénybe ütköző kinyitása következtében léprobbanas történt. No ez hányász megehesül, köztük néhányan súlyosan. Halálcset nem történt.

Vesztett kutya garázdálkodása. A tmesmegyi Szakálházán karácny másodk nnepon pián egy ves ett kutya használ több embert márt meg. A szerencsétleneket a Hőy-yes-féle intézetbe szállították fel a fővárosba. A veszedelmes utyát azonban még nem sikerült ártelmatlanná tenni.

Az Esti Hírlap karácsonyfája. Az Esti Hírlap karácsonyi nyereségek nyereseménykiosztása tegnap délelőtt folytalt dott. A tegnap délelőtti folyamán a következő öt koronás nyereseményekérel jelentkeztek: (974 sz.) Szűcs Francziska Koszoru-u. 13. (964 sz.) Hajba György Úti-ut: 89/c. (925 sz.) Kiss Ernő Dévényi-ut 6. (902 sz.) Szerencsés János Ranolder-u. 13. (988 sz.) Valentin Aladár Eperkeri-u. 31. (952 sz.) Feifauf Mihály Felsőerdősor 42. (962 sz.) Grab Gyula Baross-u. 42. I koronás nyereseménylárgy átvétele iránt eddigéle 210-en, fel koronás nyereseménylárgy átvétele iránt pedig 437-en jelentkeztek eddigéle.

Pikáns statisztika. Ha valaki, — a budapesti színházlátogató tudja, hogy a francziák ma már nem is irnak olyan darabot, amelyben legalább egy házasságot nem törnek. A naiv szemléző ebből arra a következtetésre juthatna, hogy

Franciaországban és legfőképpen Párisban az erkölcsök borzalmasan lazák. Valami igazság lehet is a dologban, de annyi bizonyosnak látszik, hogy a franczia szinpadokon egyetlenegy este több házasságot törnek, mint Párisban — egy egész hónap alatt. Így volt ez legalább ez év augusztusában, mikor a büntetőbírótság összesen csak három házasságtörési ügyben ítélt. Egy hónap alatt három házasságtörés 9,586.830 emberre (a legutolsó népszámlálás szerint). Fájdalom azonban ez nem bizonyít semmit, mert olyanok is vannak, akik nem panaszkodnak a bíróságnál.

A kórházi betegek összelrása. A hivatalos lap mai számában közölt belügyminiszteri rendelet szerint ezentul mindennemű kórháznak, gyógyintézetnek és üdülőháznak bárki által való léteítéséhez a belügyminiszter engedélye szükséges. Ez a szabályrendelet a jövő évi január hónap elején lép életbe. Átmeneti intézkedésképen elrendelte a belügyminiszter, hogy minden kórház vagy gyógyintézetben 1898. évi december hónap 31-én éjjeli 12 óráig terjedőleg a beteglétszám megállapíttassék és e naptól kezdve új törzskönyvet használjanak a kórházban fekvő betegek feljegyzésére. Ugyancsak ebben a rendeletében arra utasítja a miniszter az illető hatóságokat, hogy a kiállítandó vagyoni és szegényeségi bizonyítványok körül a valóságban teljesen megfelelően és pontosan járjanak el, mert ha netalán e részben bárminemű lanyhaságnak, hanyagságnak vagy épen rosszhiszeműségnek jönne a nyomára, a megtorlás iránt kérelhetetlen szigorral fog intézkedni.

Tűzvész New-Yorkban. E hónap 5-én New-Yorkban borzasztó tűzvész dühöngött, mely egy tizenhat emeletes házorlás a «Sky Scapers» (felbő kaparók) nyolcz emeletét és a vele szomszédos házat hamvasztotta el. A két mintegy 2 millió dollarra rug. Ez az eset megment a felhőkig erő köhalmazok tűzbiztonságára fordította a figyelmet. Ezek az óriási bérházak, között a legnagyobb harmincz emeletes. — A kereskedelmnek és forgalomnak a déli városrészebe történt torodása birta arra a háztulajdonosokat, hogy mindig magasabbra és magasabbra, a költség nélküli levegőbe építsek házakat. Ez a borzasztó magasság okozza, hogy nem védekezhetnek kellőleg a tűzvész ellen, mert például egy 16 emeletes ház tetejére, körülbelül 120 lábnyira nem tudnak eredményesen dolgozni a szivattyukkal. Ehhez járul még az is, hogy a rendkívüli magasság igen alkalmas a tűz tova terjesztésére. Így van az, hogy az ily házak ebben a tekintetben vaóság veszedelmet rejtenek magukban szomszédokra is. Most elhatározta New-York város tanácsa, hogy ezentul csak faalkatrésznélküli házak építésére ad engedélyt. Tűzveszek tova terjedésének megakadályozása vége t hat, hét nagy feces endőt fognak használni, melyet együttesen működőnek egy viztorony segítségével. A háziorások dolgában egyébként már nem New-Yorké az elsőség, hanem Chikagóé, amelyben legutóbb egy harminczölemeletes házat építettek

A «Hódoló diszfelvonulás». Eisenhut Ferencz orsz. körkepe látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9-tól este 1/2-ig. Belpó díj 50 kr, gyermekdíj 30 kr.

Tartalékos tisztok. s hadapródok ezelszerelőben felszereltnak Búcher és Rausnitz egyonruha szállítoknal, Budapest Nádor-utca 19.

Fel nem vett nyeresemények. Az Esti Hírlap sorsolásánál kisorsolt, de 14 nap alatt fel nem vett 50 koronás nyeresemények:

- december 12-iki hétfői AB-732
december 13-iki keddi CH-911
december 14-iki szerdai BF-333
december 15-iki csütörtöki DB-254
december 16-iki pénteki BB-008
december 19-iki hétfői BK-91
december 20-iki keddi BE-512
december 21-iki szerdai AE-483
december 23-iki pénteki DB-616

Felkérjük e lappeldányok nyereségek nyereseményeiket kiadóhivatalunkban felvenni sziveskedjenek, mert a huzástól számított 14 nap eltelle után e nyeresemények újra sorsolás alá kerülnek.

színházak.

Mai színházi műsorok:

Remeseti színház: A sevillai borbély. Beomar-ehale vigjátéka 4 felvonásban. Főszereplők Horváth, Ujvári, Csillag, Zilahy, Vizvári, Gabányi, Latabár, Abonyi. Kezdet 7 órakor. Operaház: I. Nyitány. II. Tabarin felesége. Caille Moude drámája. III. Bajszok. Leucavalló operája. IV. Tanczegeveg. Kezdet 7 órakor. Népszínház: Diákisszonyok. Varney operettje 3 felvonásban. Főszereplők Csatai, Blaha S., Kürty, Ujvári, Bárdi, Solymosi, Gazsi M., Tollagi, Szirmai, Vidor. Kezdet 7 órakor. Magyar Színház: B. A. L. E. K., Hervé operettje 3 felvonásban. Főszereplők Boross, Szilágyi, Rózsahegy, Odry, Ráthonyi, Ledófszky G., Viad, Bilkei, Somló. Kezdet 7 1/2 órakor. Vigaszínház: Zaccani vendégszínház Hamlet, Shakespeare drámája. Kezdet 7 1/2 órakor.

* Kitagadott zeneszerző. A bécsi Theater an der Wien-ben rövid idő előtt színpadra került ifj. Strauss János »Macska és egér« című operettje, melynek zenei része nagyon tetszett, míg a szöveg librettó teljesen elbukott. A fiatal szerzőt azonban az elmaradt siker mellett, más veszteség is érte: Nagybátyja a világhírű »Keringó király« már évek előtt eltiltotta őt a zenétől s a zeneszerzéstől, pedig már a 9 éves gyermekben is konstatació volt a határozott zenei tehetsége. Az érthetetlen tilalmat, úgy látszik a fiatal Strauss atyja Strauss Ede — az ismert »snajdig« karmester — is osztotta legalább a »Macska és egér« bemutatóján, sem ő, sem az öreg Strauss János nem volt jelen, utóbbi pedig kijelentette, hogy unokaöccse ne számítsa arra, hogy halála után az örökös lesz. Talán még megmondja magát Strauss apó, ha látja, hogy öccse a Strauss János nevet a harmadik nemzedékben is bábérokkal fogja övezni. Vagy talán éppen ettől fel.

* Egy darab bemutatója két városban. Blumenthal és Bernstein »Göling Máttyás« című 4 felvonásos vígjátékát egyidejűleg hozták színre a berlini Lessing-színházban és a hamburgi Karl-Sultze színházban. Az újdonság Hamburgban, Schweighofferrel a címszerepben teljes sikert aratott, de Berlinben csak közepes tetszésben részesült.

Sport.

§ Vadkanvadászatok. Az arad-csalai allami erdőben Darányi miniszter szerdán és csütörtökön nagyszabású vadászatokat rendezt vadkanra. Ott lesznék Perczel és Wlassics miniszterek, Gromon Dezső államtitkár, Ludwig Gyula, a magyar államvasutak elnökgazdája, Rakovszky főszámvivőszéki elnök, Tormay és Malcomes miniszteri tanácsosok, Scholtz és Tavy főerdőtanácsosok. Az aradi vadásztársulattól többen hivatalosak.

KÖZGAZDASÁG

A szesz-, cukor- és sör-fogyasztás új adórendszere.

A hivatalos lap mai száma közli a következő hirdményt a szesz-, cukor- és sörfogyasztás megadóztatásában 1899. évi január hónap első napjával beálló változásokról. 1. Az eddigi szeszitalmérés, cukorfogyasztási és söritaladók 1898. évi december hónap 31-ik napjával megszűnnek; ennél fogva 1899. évi január hónap 1-ő napjától kezdve égetett szesz folyadékoknak, cukornak, cukorárúnak és sörnek a zárt városokba (Budapest, Pozsony) való behozatala, a nyílt helyeken való elárúsítása és beszerzése alkalmával a most említt adók nem fizetendők úgy mint eddig, zárt városokban a fogyasztási adóhivataloknál s nyílt helyeken az adószedre jogosítottnál (közszéknél, bérlőnél). Az egyes városok által a fentemlítt cikkek fogyasztása vagy bevétele után szedett városi adókat és pótlékokat e rendelkezés nem érinti. 2. Ugyancsak 1898. évi december hó 31-ével megszűnnek az 1890. évi XXXVI. törvénycikknek az égetett szesz folyadékok forgalmának kortatozására vonatkozó ama rendelkezései, amelyek szerint égetett szesz folyadékok egyik beszedési körből a másikba nem voltak szabadon bevihetők. 3. Az eltörölt szeszitalmérés, cukorfogyasztási és söritaladók helyett szesz-forgalmi, cukorfogyasztási és sörfogyasztási adó elnevezés alatt 1899. évi január hó 1-jével új adók lépnek életbe. 4. Ezek az adók a kisebb mennyiségekben elszállított adóköteles cikkek után az illető cikkek előállítás iparvállalatokban (szeszfőzdeken, cukorgyárban, sörfőzde-

ben) fognak beszedetni; ennél fogva azok, akik ily cikkekkel a magyar korona országainak területén fekvő iparvállalatokból kisebb mennyiségekben (égetett szesz folyadékokat 5000 hektoliterfokonként, cukrot 50 méterháztól 50 hektoliternél kisebb mennyiségekben) szerezték be, vagy akik ily cikkekkel a magyar korona országainak területén belül kereskedésekből vagy más üzletekből illetve felettől szerezték be, a cikkek beszerzése és átvétele alkalmával adót fizetni nem tartoznak, mert az adó már az előadó gyáros vagy kereskedő illetve fél által volt lefizendő.

5. Magán felek, valamint a szesz-, cukor és sör elárúsításával és feldolgozásával foglalkozó ipartűzők az új adókat, amennyiben szabályellenesség esete tenn nem forog, csak az alábbi a) és b) pontok alatt felsorolt két esetben tartoznak személyesen lefizetni, és pedig:

a) ama cikkek után, amelyeket a magyar korona országainak területén fekvő szeszfőzdekből, cukorgyárakból (szesz és cukortartására rendelt szabadraktárakból) és sörfőzdekből a negyedik pont alatt kitüntetett mennyiségeknél nagyobb mennyiségekben szerezték be. Meg van azonban engedve, hogy ezek után a nagyban szállított mennyiségek után is a most említt vállalatok fizessék a szesz-forgalmi, cukorfogyasztási és sörfogyasztási adókat, s ily esetekben a cikkek átvételei sem adófizetési kötelezettség sem ellenőrzés alá nem esnek. Aki tehát ilyen nagyobb mennyiségekben szerezt be a magyar korona országainak területén fekvő szeszfőzdekből, cukorgyártelepekről (szesz- és cukortartására rendelt szabadraktárakból) és sörfőzdekből adóköteles cikkekkel, saját érdekében cselekszik, ha az árut akként rendeli meg, hogy az adót a küldő vállalat maga fizesse le; b) az olyan égetett szesz folyadékok, cukor, cukorkák, káldirozott gyümölcs, csokoládé, csokoládé-gyártmányok, likörök és sör után, melyeket oly helyről szerezték be, melyre az 1898. évi XVI. és XVII. törvénycikk hatálya ki nem terjed. Ezek a helyek: a vámvonalon kívül fekvő területek, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és orszákok (Ausztria), végre Bosznia és Hercegovina.

6. Azok a cikkek, melyek után az adókat az előző 5. pont szerint az átvételei tartozik megfizetni, az átvételei által azonnal az átvétel után, s még mielőtt azokat beraktározták vagy bárhova szállították volna, az átvételei lakhelyére (üzlet-helyiségére) nevezve illetékes pénzügyi szakasznál (Budapestben fogyasztási adóhivatalnál) bejelentendők. Ezért, amennyiben az illető szavasz (hivatal) a szállítási utvonalon vagy ahhoz közel fekszik, legcélszerűbb, ha a bejelentés a cikkek előállítás mellett, már utközben megtétele az illető szakasznál (hivatalnál), ahol ez esetben egyúttal az illető cikkek meg is vizsgálhatók.

A fizetendő adók tételei a következők: égetett szesz italok után (likör kivételével) hektoliterfokonként 15 kr. szesz-forgalmi adó; likörök után hektoliterfokonként 15 kr. szesz-forgalmi adó és hektoliterenként 2 frt cukorfogyasztási adó; cukor után métermázsánként 6 frt cukorfogyasztási adó; cukorkák után métermázsánként 5 frt cukorfogyasztási adó; káldirozott gyümölcs után métermázsánként 4 frt cukorfogyasztási adó; csokoládé és csokoládégyártmányok után métermázsánként 3 frt 50 kr. cukorfogyasztási adó; sör után hektoliterenként 5 frt sörfogyasztási adó.

A cukorfogyasztási adóval megadóztatott cukrot tartalmazó tartályok és a sörfogyasztási adóval megadóztatott sört tartalmazó hordók és ládák cukorfogyasztási adó zárjegyekkel, illetve sörzárjegyekkel lesznék ellátva. E zárjegyek épségben létele bizonyítéka annak, hogy az illető cikkek meg vannak adóztatva, s hogy azok után az átvételei adót fizetni nem tartozik.

Az 1899. évi január hó 1-én készletben levő égetett szesz folyadékok, cukor, cukorárúnak és sör után a birtokos a lenti 6 pont alatt kitüntetett adóknak megfelelő pótdadót tartozik fizetni s az általa az illető cikkek után esetleg előzőleg lefizetett szeszitalmérés, illetve cukorfogyasztási vagy söritaladó részére az adószedre jogosított által vissza fog térítettetni. A pótdadó alá eső készletek 1899. évi január hó 1-től 1899. évi 3-ig irásban két példányban bejelentendők az illető készletek tartása helyére nevezve illetékes pénzügyi szakasznál.

Nem jelentendők be: az egyes feleknél jelentéktelen mennyiségekben készletben levő cikkek, amelyek az egyes magánfeleknél 5 liter alkoholt, 25 liter likört, 10 kilogramm cukrot vagy cukorárút vagy 5 liter sört, az illető cikkekkel kereske-

dést vagy ipart űző feleknél pedig 10 liter alkoholt, 50 liter likört, 20 kilogramm cukrot vagy cukorárút és 25 liter sört meg nem haladnak.

Azok, akiknek Budapest székesfőváros vagy Pozsony szab. kir. város adóvonalai körül zárt területen a fent kitüntetett mennyiségeket meghaladó cukor- vagy sörkészletük van, s e készleteket a fenti 10. a) pont értelmében bejelenteni nem kötelesek, tartoznak gondoskodni arról, hogy ezen készletek tartályai a cukorfogyasztási adózárrjegyekkel, illetve sörzárjegyekkel elláttassanak.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonaüzlet Budapesten. Amerika magasabb jegyzései nem fokozták a máimok vételekét, a forgalom korlátoltan alakult. Elkelt 10,000 q. buza változatlan áron. A következő buzafajok kerültek forgalomba: Tiszavideki 1000 mm. 82 kg. 10.65 frt, 500 " 79 " 10.65 " 1200 " 792 " 10.75 " 500 " 75.5 " 10.22 1/2, Romániai 4200 " 79 " 8.80 " 1800 " 78.2 " 8.60 "

Egyéb gabonaneműekben a hangulat nyugodt az árak nem változtak. Rozsot 8.20-8.40, tengerit 4.40-4.55 és zabot 5.80-6.10 forintot adtak el.

A határidőpiacon az árak emelkedtek ugyan, a forgalom azonban korlátoltan alakult.

Kötötték: Buza márcziusra . . . 9.76-9.79, Rozs márcziusra . . . 8.30-8.34, Tengeri májusra . . . 5.00-5.03, Zab márcziusra . . . 5.92-5.94

A budapesti értéktőzsde. A külföldi biztató jegyzések az irányzatot megszilárdították, a vezető értékek az arbitrázs vételei folytán emelkedtek.

Az előzősiden előfordult kötelek: osztrák hitelrészv. 363.10-363.70 magyar hitelrészv. 393.75-394.75 osztr.-magy. államvasut részv. 367.40-367.75 déli vasut-részvény 64.50, leszámítoló-bank részvény 263-263.25, rimamurányi vasműrészv. 294.75-296, közúti vaspálya-részvény 373, városi villamos vasut-részvény 229.25, frton. Zárításkor maradt: osztrák hitelrészvény 363.70, magyar hitelrészvény 394.80, osztr.-magy államvasut részv. 367.60 déli vasut-részvény 64.50, leszámítoló-bank részvény 263.25 jelzálog hitelbank részvény . . . rimamurányi vasmű-részv. 296, közúti vaspálya részvény 373, városi villamos vasut-részvény 229.25 forintot.

A gabonaüzlet Bécsben. A tengerentúli szilárd tudósítások az irányzatot nem igen befolyásolták, mivel a barométer sülyedése a spekulációt tántorította.

Jegyzések: Buza tavaszra . . . 9.67-9.69, Rozs tavaszra . . . 8.45-8.48, Tengeri máj.-jun.-ra . . . 5.32-5.34, Zab tavaszra . . . 6.15-6.17

Az értéktőzsde Bécsben. A helyi spekuláció tömeges vásárlásai dacára a hangulat csak nagynehezen szilárdult meg, a papírok csak lényegtelen árelőnyökre teltek szert.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 363.80, magyar hitelrészvény 394.25, magyar aranyáradék 120.10, magyar koronajáradék 97.80 anglo bank 156.25, osztrák-magyar államvasut részvény 367.60 forintot.

Felelés szerkesztő: Gáspár Artur

NEW-YORK kávéház. A m. kir. honvédeknek hangversenye a karmester vezetésével. Kezdet 8 órakor. Szabad bemenet.

Szerencsemalaczkok, Tombola és korcsolyák Kertész Tódornál.

Fontos önvédelemre. Bulldogg-Nemesis 5 lövetű revolver csak 4 frt. Börténka szíjjal és tölténnyel 5 frt. Vadász fegyverek nagy választékban. Földessy L. puskaműves Bpest, Vidéki szétküldés utánvet vagy a pénz előzetes befizetése mellett. Képes árjegyek ingyen és bérmentve.

RHEUMA-SZESZ. orvosi tekintélyek által kitűnőnek elismert külszer. Bámulatos gyors és biztos hatása a test bármilyen fájdalmát u. m. reuma, oszti, ischias, köcsvény, szaggatás, szúrás, nyúlás stb. ellen. Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. 1 üveg ára 1 korona, erősebb üveg ára 2 korona 40 ft. Kapható a főváros és vidék összes gyógyszertárban ugyszintén a készítő WIDDER GYULA gyógyszerésznél S.-A.-Uihely, 102. sz. Forrást: Török J. gyógyszer. úrnál, Bpest, Király-u. 12. sz. és Dr. Egger-féle gyógyszerészár a »NADOR«-hoz. 261.

Huzás 1899. január 4-én Főnyeremény 100.000 korona. Ára 1 korona. Megrendeléseket újságíró sorsjegyekre pontosan eszközöl: HALMI GYULA. A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsítója Budapest, VI., Teréz-körút 26. sz.

Biztos fizetéssel felvételnek férfiak, asszonyok és leányok utcai foglalkozásra. Jelentkezni lehet délelőtt 9-11-ig, délután 5-6-ig. V. ker. Honvéd-utca 4. szám a kiadóhivatalban.

Olcsó valódi arany ezüst-nemű bevásárlási forrás. 14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb; pontosan szabályozott zsebórák 5 forinttól, 14 karátos aranyórák 15 forinttól vaiaimint 13 próbás új ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammját szállít. Lukács M. Márton ékszer- és órák czég 110 Budapest, IV., Váci-u. 4. a zsbárus-utczával szemközti. Vidékre árjegyek kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyermekeknek tanulságos és szórakoztató olvasmány legalkalmasabb s legolcsóbb a Kis világ képes gyermeklap. Megjelenik minden szombaton. Előfizetési ára egy évre 3 frt rint negyedévre 75. kr. A »Magyar Hírlap« előfizetői egy évre 2 forintért negyedévre 50 krajczárért kapják. Előfizetések. V., Honvéd-utca 4. szám alá küldendők.